

การประชุมวิชาการ
สารเสพติดระดับชาติ ครั้งที่ 8
“การป้องกันและแก้ไขปัญหายา
สารเสพติดในระดับชุมชน”

2-4 กันยายน 2556

ณ ศูนย์ประชุมนานาชาติ เอ็มเพรส โรงแรม ดิเอ็มเพรส เชียงใหม่

หลักการและเหตุผล

ที่มาของการประชุมวิชาการสารเสพติด

ก่อนที่จะมีกฎหมายห้ามเสพห้ามค้ายาเสพติด ประเทศไทยประสบปัญหาการแพร่ระบาดของสารเสพติดมากกว่า 50 ปีที่ ถึงแม้มีการดำเนินการป้องกันและปราบปรามอย่างเข้มงวด ใช้ทรัพยากรทั้งบุคคลและงบประมาณอย่างมากมาตาม ก็ตาม ปัญหายาเสพติดก็มิได้ลดน้อยลง กลับมีการเปลี่ยนแปลงทั้งชนิดของยาเสพติด รูปแบบการเสพ กลุ่มประชากรที่เสพ ตลอดจนกระบวนการผลิต ลักลอบขนส่งและจัดจำหน่าย ดังจะเห็นได้จากในอดีตการแพร่ระบาดของเฮโรอีนในกลุ่มประชากรวัยทำงาน เปลี่ยนมาสู่การแพร่ระบาดของยาบ้าในกลุ่มวัยรุ่นที่มีอายุน้อยลง โดยมีปัจจัยหลายอย่างที่ก่อให้เกิดการแพร่ระบาด นอกจากนี้สภาพปัญหาในแต่ละพื้นที่ของประเทศไทยก็มีความแตกต่างกันไปตามสภาวะแวดล้อม ทั้งทางภูมิประเทศ สังคม วัฒนธรรม ตลอดจนกลุ่มประชากร ทำให้การแก้ไขปัญหายาเสพติดทั้งด้านการป้องกันและปราบปรามสารเสพติด ต้องมีความแตกต่างและหลากหลายไปตามความแตกต่างของแต่ละพื้นที่ การแก้ไขปัญหาจึงต้องการข้อมูลที่ทันสถานการณ์ของทั้งปัญหาเดิมที่ยังแก้ไขไม่ได้และการแพร่ระบาดใหม่

การประชุมวิชาการสารเสพติดระดับชาติเป็นเวทีและเป็นโอกาสให้นักวิชาการและผู้ปฏิบัติงานด้านยาเสพติดจะได้พบปะแลกเปลี่ยนข้อมูลองค์ความรู้และนำกลับไปใช้ประโยชน์ในงานและในหน่วยงานของตน เพื่อการก้าวทันต่อสถานการณ์ต่อสภาพปัญหายาเสพติดที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

วัตถุประสงค์ของการประชุม

1. เพื่อสร้างโอกาสในการพบปะแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ระหว่างนักวิชาการ นักวิจัย และผู้ปฏิบัติงานในการแก้ไขปัญหายาเสพติดและป้องกันปัญหายาเสพติดของไทย รวมถึงนักวิชาการที่สำคัญจากต่างประเทศ
2. เพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับปัญหาการแพร่ระบาด การป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดทั้งของประเทศไทยและต่างประเทศ ให้เกิดความรู้และความเข้าใจเพื่อนำผลไปประยุกต์ใช้ในเชิงนโยบายและทางปฏิบัติทั้งในประเทศไทยและภูมิภาคอื่น
3. เพื่อพัฒนานักวิชาการสารเสพติดรุ่นใหม่ให้มีความเข้าใจและมีทักษะที่เกี่ยวข้องในงานวิชาการสารเสพติดที่ทันสมัย

รูปแบบการประชุม

การประชุมประกอบด้วยรูปแบบและกิจกรรมที่หลากหลายตลอด 3 วัน ประกอบด้วย ปาฐกถาพิเศษ การบรรยาย การประชุมนานาชาติ การอภิปรายกลุ่ม การอบรมเชิงปฏิบัติการ การนำเสนอผลงาน วิชาการทั้งการบรรยายและบอร์ดวิชาการ มุมนิทรรศการ บูธแสดงผลงานเผยแพร่งานทางวิชาการด้าน ยาเสพติด มุมกาแฟโต๊ะกลม มุมฉายภาพยนตร์สั้น รวมถึงกิจกรรมสันทนาการ เวทีการแสดงของเยาวชน และเกมให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด

หน่วยงานผู้จัดการประชุม

การประชุมวิชาการสารเสพติดระดับชาติ ครั้งที่ 8 สนับสนุนโดย สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) ร่วมกับ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และ **เครือข่ายองค์กรวิชาการสารเสพติด** ดำเนินการโดยศูนย์วิชาการสารเสพติดภาคเหนือ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

เครือข่ายองค์กรวิชาการสารเสพติด เป็นองค์กรวิชาการภายใต้การสนับสนุนของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) ซึ่งได้แต่งตั้งคณะที่ปรึกษาวิชาการด้านสารเสพติดขึ้นเมื่อวันที่ 15 มิถุนายน พ.ศ. 2543 โดยคณะที่ปรึกษาฯ ได้เสริมสร้างศักยภาพด้วยวิธีพัฒนาส่วนร่วมจากนักวิชาการในมหาวิทยาลัยและองค์กรของรัฐ จึงเกิดเป็นเครือข่ายดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพขึ้นในภูมิภาคต่างๆ ทั่วประเทศ มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. กำหนดแนวทางและติดตามการทำงานของสถาบันการศึกษาให้อยู่ในกรอบที่กำหนด
2. กำหนดระบบการทำงานของเครือข่ายองค์กรวิชาการสารเสพติด
3. ติดตามผลการทำงานของเครือข่ายองค์กรวิชาการสารเสพติด
4. เสนอแนวทางการขยายเครือข่ายองค์กรวิชาการสารเสพติด
5. จัดทำข้อเสนอทางวิชาการต่อคณะกรรมการด้านยาเสพติด
6. ศึกษาสำรวจ/พัฒนาวิชาการสารเสพติด เพื่อสนับสนุนการพัฒนาระบบข้อมูลยาเสพติด ตลอดทั้งจัดทำสถานการณ์ปัญหายาเสพติดในภาพรวม
7. สนับสนุนการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประมวลองค์ความรู้สากลและองค์ความรู้ภายในประเทศ เพื่อพัฒนานโยบาย ยุทธศาสตร์ และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับสารเสพติด
8. ส่งเสริมและเผยแพร่องค์ความรู้ ตลอดทั้งการนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์
9. ให้คำปรึกษาด้านวิชาการและวิจัยแก่สำนักงาน ป.ป.ส. และหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

กว่า 10 ปีที่เครือข่ายองค์กรวิชาการสารเสพติดได้ทำการศึกษาวิจัยพัฒนาวิชาการที่นำไปสู่การปฏิบัติ เพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติด เพราะการที่จะดำเนินการป้องกัน บำบัดรักษาและปราบปรามสารเสพติด ต้องมีการศึกษาและติดตามสภาพปัญหาต่างๆ อย่างใกล้ชิด เพื่อให้ก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลงที่

เกิดขึ้น ซึ่งการดำเนินการดังกล่าว ต้องอาศัยผู้ที่มีความรู้ความชำนาญ เพื่อพัฒนาวิชาการ ศึกษาวิจัย และจัดวางระบบข้อมูลสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ รวมถึงการรวบรวมองค์ความรู้จากนักวิชาการจากต่างประเทศที่ได้มีการศึกษาพัฒนาองค์ความรู้และนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างสัมฤทธิ์ผลแล้ว ตลอดจนเป็นการสร้างองค์ความรู้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สาระสำคัญของการประชุม

แนวคิดหลัก (Conference Theme)

การประชุมวิชาการสารเสพติดระดับชาติ ครั้งที่ 8 ดำเนินตามแนวคิดหลักหัวข้อ “การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในระดับชุมชน” (Community-Based Substance Use Intervention)

เนื่องจากการแก้ไขปัญหายาเสพติดที่ผ่านมาเคยมองว่าปัญหายาเสพติดเป็นเรื่องของอาชญากรรม จึงใช้มาตรการปราบปรามนำ บนฐานความคิดว่าหากสามารถปราบปรามจับกุมผู้ค้าได้ปัญหาก็จะหมดไป แต่เป็นที่ประจักษ์แล้วว่าตราบใดที่คนซื้อยังมีอยู่และเพิ่มขึ้น ตราบนั้นย่อมจะมีผู้ขายอยู่เสมอ แนวทางในการแก้ไขปัญหายาเสพติดจึงต้องเปลี่ยนทิศทางไปที่การป้องกันและบำบัดรักษา โดยเฉพาะกลไกระดับครอบครัวและชุมชนซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของปัญหา

การป้องกันในระดับลึกและยั่งยืนควรทำโดยชุมชน เพราะผู้เสพยาอยู่ในชุมชน โดยมีภาคราชการที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุน กระตุ้นการมีส่วนร่วมจากประชาชนในชุมชน เปลี่ยนบทบาทของชุมชนจากกลุ่มเป้าหมายหรือผู้รับประโยชน์จากการดำเนินการของภาครัฐมาเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

เนื้อหาหลัก (Conference Content)

เนื้อหาหลักของการประชุม ประกอบด้วยประเด็นสำคัญ อาทิ สถานการณ์ปัญหาการแพร่ระบาดของสารเสพติดในปัจจุบันของประเทศไทย นโยบายด้านยาเสพติดและการบำบัดในชุมชนของไทยและต่างประเทศ บทเรียนการบำบัดยาเสพติดในชุมชนจากสำนักงานอาชญากรรมและยาเสพติดแห่งสหประชาชาติ จากออสเตรเลีย จากมาเลเซีย จากเวียดนาม การปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการบำบัดยาเสพติดในชุมชน 4 ภาคของไทย ยุทธศาสตร์ระดับท้องถิ่นชุมชนในพื้นที่ชุมชนเมือง เขตชนบท แนวชายแดน และพื้นที่ปัญหาความรุนแรงในภาคใต้